Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!
Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА
І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 18 (7579)
ЧАЦВЕР 10 ЛЮТАГА 1944 г.

Цана 20 кап.

Беларускі народ горача любіць гераічную Чырвоную Армію, якая вызваляе нашу родную зямлю ад нямецкіх захопнікаў.

Узорным выкананнем закона аб вайсковых фарміраваннях саюзных рэспублік яшчэ больш умацуем ваенную магутнасць Совецкага Саюза!

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага

Генералу арміі ТАЛБУХІНУ

Войскі 4-га УКРАІНСКАГА фронта, прарваўшы вельмі ўмацаваную абарону немцаў на іх плацдарме на поўдзень ад горада НІКАПОЛЬ на левым беразе ДНЯПРА, за чатыры дні наступальных баёў нанеслі цяжкае паражэнне сямі пяхотным дывізіям праціўніка і вышлі да ракі ДНЕПР на ўсім працягу плацдарма.

У выніку гэтай аперацыі нашы войскі поўнасцю ліквідавалі аператыўна важны плацдарм немцаў на левым беразе ДНЯПРА працягласцю 120 кілометраў па фронту і 35 кілометраў у глыбіню.

У ходзе наступлення нашы войскі авалодалі раённым цэнтрам Запарожскай вобласці—горадам КАМЕНКА і занялі больш 40 другіх населёных пунктаў.

У баях за ліквідацыю нікапольскага плацдарма немцаў вызначыліся войскі генерал-палкоўніка ЦВЯТАЕВА, генерал-лейтэнанта ЛЕЛЮШЭНКА, генерал-маёра ЖАРЗБІНА, генерал-маёра БЯЛОВА, генерал-маёра ГАРОХАВА, палкоўніка ВЛАДЫЧАНСКАГА, артылерысты генерал-лейтэнанта артылерыі КРАСНАПЕЎЦАВА, танкісты генерал-лейтэнанта танкавых войск СВІРЫДАВА, палкоўніка КОРБУТ і лётчыкі генерал-лейтэнанта авіяцыі ХРУКІНА, генерал-маёра авіяцыі САВІЦКАГА, генерал-маёра авіяцыі ФІЛІНА, генерал-маёра авіяцыі КУЗНЯЦОВА і палкоўніка ПРУТКОВА.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях, прадставіць да прысваення назвы «НІКАПОЛЬСКІХ» і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 8 лютага, у 20 гадзін сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам 4-га Украінскага фронта, якія авалодалі важным плацдармам ворага,—дванаццацццю артылерыйскімі залпамі са ста дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБВЯШЧАЮ ПАДЗЯКУ ўсім кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за ліквідацыю нікапольскага плацдарма немцаў.

Вечная слава героям, якія загінулі ў барацьбе за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы
Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

8 лютага 1944 года.

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага

Генералу арміі МАЛІНОЎСКАМУ
Генералу арміі ТАЛБУХІНУ

Войскі 3-га УКРАІНСКАГА фронта пры садзейнічанні з фланга войск 4-га УКРАІНСКАГА фронта, развіваючы наступленне, разбілі нікапольскую групіроўку немцаў і сёння, 8 лютага, штурмам авалодалі горадам НІКАПОЛЬ—буйным прамысловым цэнтрам Украіны.

У баях за авалоданне горадам НІКАПОЛЬ вызначыліся войскі генерал-палкоўніка ЧУЙКОВА, генерал-лейтэнанта ШЛЁМІНА, генерал-лейтэнанта ЛЕЛЮШЭНКА, генерал-маёра КУПРЫЯНАВА, генерал-маёра ГЛАЗУНОВА, генерал-маёра КАРАМЫШАВА, генерал-маёра ГАЛАСКО, генерал-маёра АФАНАС'ЕВА, генерал-маёра ЖДАНОВІЧА, генерал-маёра САКАЛОВА, генерал-маёра ВАГІНА, палкоўніка КАМЫНІНА, палкоўніка ФАМІЧЭНКА, падпалкоўніка ЗАЎЯЛАВА, падпалкоўніка СКЛЯРОВА, артылерысты генерал-лейтэнанта артылерыі НЯДЗЕЛІНА, генерал-маёра артылерыі ЛЕВІНА, лётчыкі генерал-лейтэнанта авіяцыі СУДЗЕЦ, генерал-маёра авіяцыі ТОЛСЦІКАВА, генерал-маёра авіяцыі ШЭЎЧЭНКА і сапёры маёра ЗАСІМУК.

У азнаменаванне атрыманай перамогі, злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за вызваленне горада НІКАПОЛЬ, прадставіць да прысваення назвы «НІКАПОЛЬСКІХ» і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 8 лютага, у 21 гадзіну сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе нашым доблесным войскам, якія авалодалі горадам НІКАПОЛЬ,—дванаццаццю артылерыйскімі залпамі са ста дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБВЯШЧАЮ ПАДЗЯКУ ўсім кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне горада НІКАПОЛЬ.

Вечная слава героям, якія загінулі ў барацьбе за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы
Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

8 лютага 1944 года.

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР

Аб прысваенні ганаровых званняў работнікам тэатраў БССР

У азнаменаванне 25-й гадавіны БССР і за выдатныя заслугі ў галіне развіцця тэатральнага мастацтва прысвоіць званне:

Народнага артыста БССР

1. Дзянісаву Міхаілу Іванавічу.
2. Нікалаевай Аляксандры Васільеўне.
3. Абуховіч Анне Браніславаўне.

Заслужанага артыста БССР

1. Нікандраву Паўлу Васільевічу.
2. Чэмберг Валенціне Ільінічне.
3. Шапс Аляксандру Леонцьевічу.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР Н. НАТАЛЕВІЧ.

Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР Л. ПАПКОЎ.

20 студзеня 1944 года. г. Гомель.

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 8 ЛЮТАГА

На працягу 8 лютага на поўдзень ад Сіверскі нашы войскі з баямі прасоўваліся наперад і занялі некалькі населёных пунктаў, у тым ліку Моласава, Пятрушына Гара, Тарковічы, Овінавічы, Баршчова, Кашыцы і чыгуначную станцыю Тарковічы.

На поўнач і на паўночны захад ад Новасакольнікі нашы войскі працягвалі весці наступальныя баі, у ходзе якіх занялі некалькі населёных пунктаў.

На поўнач ад Звенігародка і Шпола нашы войскі працягвалі весці баі па знішчэнню акружанай групіроўкі праціўніка і, сціскаючы кальцо акружэння, авалодалі населёнымі пунктамі Орловец, Ксавераўка, Завадзянка, Хлыстуноўка, Валява, Емчыха, Лозкі, Варабіеўка, Слабада, Міронаўка. Адначасова на захад ад Звенігародка нашы войскі паспяхова адбівалі атакі танкаў і пяхоты праціўніка, якія імкнуліся прабіцца на дапамогу акружанай групіроўцы.

Войскі 3-га Украінскага фронта, пры садзейнічанні з фланга войск 4-га Украінскага фронта, развіваючы наступленне, разбілі Нікапольскую групіроўку немцаў і 8 лютага штурмам авалодалі горадам Нікаполь—важным прамысловым цэнтрам Украіны.

Войскі 4-га Украінскага фронта, прарваўшы вельмі ўмацаваную абарону немцаў на іх плацдарме на поўдзень ад горада Нікаполь на левым беразе Дняпра, за чатыры дні наступальных баёў нанеслі цяжкае паражэнне сямі пяхотным дывізіям праціўніка і вышлі да ракі Днепр на ўсёй працягласці плацдарма. У выніку гэтай аперацыі нашы войскі поўнасцю ліквідавалі аператыўна важны плацдарм немцаў на левым беразе Дняпра працягласцю 120 кілометраў па фронту і 35 кілометраў у глыбіню. У ходзе наступлення нашы войскі авалодалі раённымі цэнтрамі Запарожскай вобласці горадам Каменка, Бальшая Лепяціха і занялі больш 40 іншых населёных пунктаў, сярод якіх буйныя населёныя пункты Іванаўскае, Новая Дняпроўка, Новае Вадзяное, Дняпроўка, Вадзяное, Бальшая Знаменка, Верхні Рагачык, Карай-Дубіна, Ушкалка, Бабіна, Ніжні Рагачык, Малая Лепяціха.

У гэтых баях нашымі войскамі знішчана: танкаў — 53, гармат рознага калібра—217, мінамётаў—118, кулямётаў—370, аўтамашын—1.277, павозак з ваеннай маёмасцю—570. Праціўнік пакінуў на полі бою звыш 15.000 трупаў салдат і афіцэраў.

Нашымі войскамі захоплены наступныя трафеі: танкаў—24, гармат рознага калібра—392, мінамётаў—180, кулямётаў—473, вінтовак і аўтаматаў — больш 4.000, аўтамашын—1.686, трактараў і цягачоў—86, матацыклаў —181, радыёстанцый—18, павозак з грузамі ваеннай маёмасці — 1.018, складаў з боепрыпасамі, харчаваннем і іншай ваеннай маёмасцю—20. Узята ў палон больш 2.000 нямецкіх салдат і афіцэраў.

На працягу 7 лютага нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 51 нямецкі танк. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіта 66 самалётаў праціўніка.

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 9 ЛЮТАГА

На працягу 9 лютага на Лужскім напрамку нашы войскі, працягваючы наступленне, авалодалі раённым цэнтрам Ленінградскай вобласці і буйнай чыгуначнай станцыяй Орадзеж, а таксама з баямі занялі больш 30 іншых населёных пунктаў, у тым ліку населёныя пункты: Тураўка, Волак, Красныя Горы, Кемка, Долгаўка, Малае Замошша, Бальшое Замошша, Гобжыцы, Банькова, Хабалінка, Вялікае Сяло, Малыя і Бальшыя Влешкавічы і чыгуначная станцыя Заклінне.

На захад і на паўднёвы захад ад Ноўгарада нашы войскі, перамагаючы супраціўленне і контратакі праціўніка, вялі наступальныя баі, у ходзе якіх занялі некалькі населёных пунктаў і сярод іх Радолі, Озерава, Новыя Гусіны, Ілемцы, Самакража, Раджа, Зміева Гара, Вароніна і чыгуначная станцыя Мойка.

На поўнач ад Звенігародка і Шпола нашы войскі працягвалі весці баі па знішчэнню акружанай групіроўкі праціўніка і, сціскаючы кальцо акружэння, авалодалі раённым цэнтрам Кіеўскай вобласці Гарадзішча і населёнымі пунктамі Маскаленкі, Выграеў, Будкаўка, Дзердзень, Рудзянкоў, Сахноўка, Бравахі, Кірылаўка.

На захад ад Апосталава нашы войскі з баямі прасоўваліся наперад і занялі больш 40 населёных пунктаў, у тым ліку Радушнае, Аляксандраўка, Владзіміраўка, Малая Кастромачка, Андрэеўка, Мярэжына, Зялёны Луг.

На паўночны захад і на захад ад горада Нікаполь нашы войскі авалодалі раённым цэнтрам Днепрапятроўскай вобласці Чкалава, а таксама занялі населёныя пункты Лапінка, Суліцкае, Аляксееўка, Капулоўка, Пакроўскае, Перавізскія і чыгуначныя станцыі Сірко, Чэртамлык.

На працягу 8 лютага нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 90 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіта 19 самалётаў праціўніка.

X сесія Вярхоўнага Савета СССР 1-га склікання

На сумесным паседжанні Савета Саюза і Савета Нацыянальнасцей

Спрэчкі па дакладу тав. В. М. МОЛАТАВА аб пераўтварэнні Народнага Камісарыята Абароны і Наркамата Замежных Спраў з агульнасаюзных у саюзна-рэспубліканскія Наркаматы

Прамова дэпутата П. К. ПАНАМАРЭНКА

Таварышы дэпутаты! Народны Камісар Замежных Спраў тав. Молатаў далажыў аб законах, якія Советам Народных Камісараў СССР унесены на разгледжанне і зацвярджэнне сесіі Вярхоўнага Совета. Як гэта бачна з даклада тав. Молатава і прадстаўленых праектаў законаў, справа ідзе аб важнейшых пераўтварэннях у нашай Саюзнай дзяржаве, аб пастаноўцы перад саюзнымі рэспублікамі новых надзвычай важных і адказных задач у галіне абароны нашай краіны і ў галіне знешняй палітыкі. Гэтыя законы з'яўляюцца далейшым развіццём ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі, яны з'яўляюцца яркім выяўленнем суверэнных правоў саюзных рэспублік, якія ўваходзяць у Совецкі Саюз.

Вялікая Кастрычніцкая соцыялістычная рэвалюцыя разбіла ланцугі нацыянальнага прыгнёту, вызваліла народы былой царскай Расіі ад палітычнага бяспраўя, нязноснага палітычнага, эканамічнага і нацыянальнага прыгнёту. Яна дала свабоду працоўным і стварыла ўмовы для будаўніцтва нацыянальнай дзяржаўнасці народаў многанацыянальнай Расіі.

У дні Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі Ленін і Сталін звярнуліся да народа з Дэкларацыяй правоў народаў Расіі, якая ўяўляе сабою праграмны дакумент нашай партыі і першай у свеце Совецкай дзяржавы па нацыянальнаму пытанню, якая мае ў сабе вышэйшае выяўленне суверэнных правоў народаў Расіі.

Прадаўжальнік справы вялікага Леніна правадыр нашай партыі і народа таварыш Сталін, развіваючы вучэнне Леніна, стварыў адзіна навуковую рэвалюцыйную тэорыю вырашэння нацыянальнага пытання і на практыцы ажыццявіў яе ў нашай дзяржаве.

Таварышы Ленін і Сталін прыступілі з самага пачатку Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі да практычнага вырашэння пытання ўтварэння, развіцця і ўмацавання совецкай дзяржаўнасці народаў Расіі. Ленін і Сталін стварылі Саюз Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік—самую магутную і самую згуртаваную ў свеце многанацыянальную дзяржаву, выкавалі вялікую дружбу народаў, адну з непахісных асноў трываласці соцыялістычнай дзяржавы. Гэта дружба народаў была ўжо змацавана крывёю Кастрычніка. Яна ўмацавалася ў годы мірнага будаўніцтва, яна спаяла нязгаснай любоўю да сваёй Радзімы ўсе народы нашай краіны ў суровыя дні Вялікай Айчыннай вайны.

За годы совецкай улады вырасла і ўмацавалася створаная Леніным і Сталіным Беларуская Совецкая Соцыялістычная Рэспубліка. Беларускі народ, аб жахлівай беднасці якога да рэвалюцыі хадзілі легенды, народ, які тысячамі ішоў з Беларусі ў пошуках лепшай долі, пры совецкай уладзе стаў на шлях росквіту, добрабыту, будаўніцтва свабоднага, шчаслівага, забяспечанага жыцця.

За 25 год совецкай улады Беларусь стала краінай з развітай прамысловасцю і соцыялістычнай сельскай гаспадаркай. Непамерна выраслі добрабыт і культура беларускага народа. З адсталай, жабрацкай, бяспраўнай ускраіны царскай Расіі Беларусь дзякуючы совецкаму ладу ператварылася ў адну з перадавых совецкіх рэспублік.

Шлях бурнага палітычнага, эканамічнага і культурнага развіцця за гістарычна кароткі тэрмін, за годы совецкай улады, прайшлі Украінская, Узбекская, Казахская, Азербайджанская, Грузінская, Армянская і іншыя совецкія саюзныя рэспублікі.

Унесеныя на зацвярджэнне сесіі законы азначаюць новы важны крок у развіцці і ўмацаванні нашай дзяржавы, маюць мэтай велізарнае пашырэнне правоў і поля дзейнасці саюзных рэспублік у галіне знешніх зносін і будаўніцтва ўзброеных сіл. Гэтыя законы сталі магчымы ў выніку нацыянальнага развіцця і ўмацавання саюзных рэспублік за годы совецкай улады, а таксама велізарнага росту і ўмацавання нашай агульнасаюзнай дзяржавы—Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

Прадастаўленне саюзным рэспублікам права мець воінскія фарміраванні і рэспубліканскія Народныя Камісарыяты Абароны будзе сустрэта совецкім народам з найвялікшым адабрэннем і радасцю.

Для Беларускай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі гэтыя акты будуць мець найвялікшае гістарычнае значэнне.

Гісторыя беларускага народа—гэта ёсць гісторыя крывавай барацьбы і народных паўстанняў супроць чужаземных прыгнятальнікаў. У гэтай барацьбе беларускі народ на працягу ўсіх вякоў апіраўся на падтрымку брацкага рускага народа. Ён заўсёды цягнуўся да рускага народа, звязваючы свае надзеі з ім. Ён плячо ў плячо ішоў з рускім народам, змагаўся, марыў аб лепшай долі. Ніякія чужаземныя сілы не змаглі зламаць беларускі народ, які апіраўся ў сваёй барацьбе на вялікі рускі народ.

У часе вайны за з'яднанне рускай дзяржавы беларускія сяляне і гаражане з вялікай радасцю сустракалі рускія войскі і аказвалі актыўную дапамогу ў вызваленні Беларусі ад польскіх феадалаў.

У часе Паўночнай вайны са шведамі беларускія сяляне ўсюды аказвалі дапамогу войскам Пятра. Гэта дапамога карэнным чынам сказалася на выніках бітвы каля вёскі Лясной, Магілёўскай вобласці, дзе войскамі Пятра I была нагалаву разбіта армія шведскага генерала Левенгаупта, якая ішла на злучэнне з Карлам XII на Украіну. Пётр I назваў гэту бітву «мацерай Палтаўскай перамогі». Адзін з военачальнікаў Пятра паведамляў у той час з Беларусі, што мясцовыя жыхары «служат верно и шведам продавать ничего не возят, а по лесам собрався компанией ходят и шведов зело много бьют и в лесах дороги зарубают».

Вялікую ролю адыгралі беларускія партызаны ў вайне 1812 года і ў разгроме нямецкіх і польскіх акупантаў у 1918—1920 гг.

У цяперашняй Вялікай Айчыннай вайне, ахоплены непрымірымай, смяротнай нянавісцю да душыцеляў свабоды, разбуральнікаў Беларускай дзяржавы—нямецкіх захопнікаў, беларускі народ па загаду і пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна ўзняўся на абарону сваёй совецкай Радзімы, сваёй свабоды, чэсці і жыцця.

Бясконцыя пакуты прычынілі нямецкія захопнікі беларускаму народу. Планамерна і сістэматычна яны знішчаюць гарады, вёскі, прамысловасць, сельскую гаспадарку, нацыянальныя і культурныя каштоўнасці народа, яны ўчыняюць масавыя забойствы мірнага насельніцтва.

Фашысты прадсталі перад народамі нашай краіны, як лапцужныя сабакі нямецкага імперыялізма, як рэакцыянеры і немрашалы, каты і забойцы, душыцелі свабоды, як смяротныя ворагі працоўных.

Яны хацелі надзець на шыю беларускага народа ярмо рабства, яны масавым тэрорам, зверствамі хацелі запалохаць беларускі народ, пазбавіць яго волі да барацьбы, ператварыць у бязвольных рабоў. Не выйшла! Беларускі народ не скарыўся і адказаў нямецкім захопнікам непрымірымай народнай вайной.

На франтах Вялікай Айчыннай вайны воіны-беларусы аддаюць усе свае сілы, усе свае здольнасці, энергію і волю, нічога не шкадуючы ў імя разгрому нямецкіх захопнікаў і канчатковага вызвалення ад іх нашай совецкай зямлі.

У тыле нямецкіх захопнікаў беларускі народ разгарнуў усенародны партызанскі рух. Сотні тысяч народных мсціўцаў, партызан і партызанак, вядуць ярасную, бязлітасную партызанскую вайну з захопнікамі ва ўсёй разнастайнасці яе сродкаў і метадаў. Беларускія партызаны і партызанкі наносяць сур'ёзнейшыя ўдары па гітлераўскай ваеннай машыне, разбураючы тылы ворага, яго камунікацыі, аказваюць сваёй адважнай барацьбой садзейнасць войскам Чырвонай Арміі.

Воінскія фарміраванні рэспублікі будуць мець слаўныя баявыя традыцыі, якія гістарычна склаліся ў сумеснай барацьбе супроць чужаземных захопнікаў, плячо ў плячо з рускім народам, пад кіраўніцтвам палкаводцаў вялікага рускага народа.

Беларускі народ згуртаваны і аддамы совецкай Радзіме, любіць сваю Рабоча-Сялянскую Чырвоную Армію—вызваліцельніцу. Вяліка імкненне беларусаў у рады Чырвонай Арміі. Гэта імкненне асабліва праяўляецца ў цяжкія для нашай Радзімы дні, калі Чырвоная Армія вядзе бязлітасную барацьбу супроць нямецкіх захопнікаў. Самай яркай ілюстрацыяй гэтага служыць той факт, што за час вайны больш 150 тысяч беларусаў пры дапамозе і садзейнасці партызан перайшлі з акупіраванай Беларусі праз лінію фронта, каб уліцца ў рады Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі для барацьбы супроць ненавіснага ворага.

Дзве тысячы калгаснікаў Расонскага раёна, Віцебскай вобласці, узброіўшыся чым толькі маглі, з баямі перайшлі раку, прайшлі праз лінію фронта, выйшлі ў размяшчэнне нашых войск і ўліліся ў рады Чырвонай Арміі. Такіх прыкладаў многа. Больш пяцідзесяці тысяч беларускіх партызан пасля двухгадовай жорсткай барацьбы ў тыле нямецкіх захопнікаў ужо злучыліся з часцямі Чырвонай Арміі, неадкладна ўліліся ў іх і працягваюць у радах Чырвонай Арміі барацьбу з нямецкімі захопнікамі.

Сотні тысяч сыноў беларускага народа змагаюцца на ўсіх франтах Вялікай Айчыннай вайны. Сотні тысяч беларускіх партызан вядуць жорсткую барацьбу ў варожым тыле. Тыя і другія загартаваліся ў баях, накапілі вопыт сучаснай вайны, і ясна, што воінскія фарміраванні рэспублікі будуць мець загартаваных, да апошняга дыхання адданых совецкай Радзіме, бясстрашных байцоў.

Што-ж датычыць становішча, высунутага тав. Молатавым у яго дакладзе аб тым, што ва ўсіх рэспубліках ёсць не толькі кадры радавых байцоў, але і вядомыя кадры каманднага састава, якія могуць кіраваць адпаведнымі вайсковымі часцямі,—то ў адносінах Беларусі гэта можна пацвердзіць тым фактам, што за час Вялікай Айчыннай вайны 21 тыс. афіцэраў і радавых байцоў—беларусаў узнагароджаны ордэнамі і медалямі Совецкага Саюза. І, апрача таго, калі ў царскую армію дарэвалюцыйная Беларусь пастаўляла толькі непісьменных і малапісьменных навабранцаў, то цяпер на франтах Вялікай Айчыннай вайны змагаецца некалькі тысяч афіцэраў-беларусаў, чатыры адміралы і сто пяцьдзесят сем генералаў—сыноў беларускага народа. Ясна, што да рэвалюцыі беларускі народ не мог аб гэтым і марыць.

Такім чынам, для воінскіх фарміраванняў рэспублікі ў адносінах каманднага састава ёсць трывалая аснова.

Арганізацыя Народнага Камісарыята Абароны і воінскіх фарміраванняў значна павысіць адказнасць рэспублікі за далейшае ўмацаванне абароннай магутнасці і створыць усе неабходныя ўмовы для паспяховага ажыццяўлення гэтай задачы рэспубліканскімі органамі. Гэты закон ускладае на рэспубліку сур'ёзнейшыя абавязкі і адказнасць у галіне ваеннага выхавання і навучання ўсяго народа, фізічнага выхавання моладзі і штодзённых клопатаў аб умацаванні воінскіх фарміраванняў у рэспубліцы.

(Працяг на 3-й стар.).

Працяг прамовы дэпутата П. К. ПАНАМАРЭНКА

Закон аб прадастаўленні саюзным рэспублікам паўнамоцтваў у галіне знешніх зносін і аб пераўтварэнні ў сувязі з гэтым Народнага Камісарыята Замежных Спраў з агульнасаюзнага ў саюзна-рэспубліканскі Народны Камісарыят з'яўляецца таксама буйнейшай падзеяй у жыцці саюзных рэспублік.

Гераічная пераможная барацьба Чырвонай Арміі супроць нямецка - фашысцкіх захопнікаў, прамая і недвухсэнсовая справядлівая палітыка Совецкага Саюза, якая не мае ніякіх элементаў агрэсіі, у вялікай ступені ўмацавалі міжнародны аўтарытэт совецкай дзяржавы. Міжнародныя сувязі Совецкага Саюза значна ўмацаваліся і пашырыліся, непамерна вырас у сувязі з гэтым аб'ём работы Народнага Камісарыята Замежных Спраў і, з другога боку, у саюзных рэспублік узніклі спецыфічныя гаспадарчыя і культурныя патрэбы ў галіне міжнародных адносін. Яны не заўсёды могуць быць ахоплены агульнасаюзнымі прадстаўніцтвамі за граніцай і Народным Камісарыятам Замежных Спраў.

Прадастаўленне правоў знешніх зносін саюзным рэспублікам яшчэ больш павысіць міжнародны аўтарытэт саюзных рэспублік. У сучасных умовах прадастаўленне права знешніх зносін саюзным рэспублікам і арганізацыя ў іх Народных Камісарыятаў Замежных Спраў з'яўляюцца неабходнасцю, азначаючь новую ступень у развіцці саюзных рэспублік і прывядуць да далейшага ўмацавання нашай дзяржавы.

Таварышы дэпутаты! Увесь совецкі народ вітае гэтыя мудрыя сталінскія рашэнні, накіраваныя на шчасце народаў нашай краіны.

Пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна наша краіна заваявала сабе свабоду і незалежнасць і пабудавала сваю дзяржаву — Вялікі Саюз Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

Пад сцягам партыі Леніна—Сталіна, пад кіраўніцтвам вялікага Сталіна наш народ разгроміць захопнікаў, вызваліць сваю Радзіму і пойдзе далей па шляху рэсквіту і ўмацавання магутнасці Совецкай дзяржавы. **(Апладысменты).**

Беларускі народ горача вітае гістарычныя рашэнні X сесіі Вярхоўнага Совета СССР

Новыя законы— сведчанне сілы Совецкага Саюза

На прадпрыемствах Гомеля з вялікім уздымам праходзяць мітынгі, гутаркі, прысвечаныя гістарычным рашэнням X сесіі Вярхоўнага Совета СССР.

Працоўныя Гомеля вітаюць новыя законы, прынятыя сесіяй, аб пераўтварэнні Наркамата Абароны і Наркамата Замежных Спраў з агульнасаюзных у саюзна-рэспубліканскія.

Працоўныя Гомеля вядуць плённую, напружаную працу па аднаўленню горада, разбураных прадпрыемстваў, школ, больніц. І ў дні, калі ўся краіна з захапленнем абмяркоўвае ўноўпрынятыя законы, гомельчане працуюць з яшчэ большым уздымам.

Рабочыя завода імені Кірава сабраліся на мітынг. З выключнай увагай яны выслухалі паведамленне намесніка дырэктара завода тав. Апалосава аб новых законах. У сваіх выказваннях кіраўцы горача віталі рашэнні X сесіі, накіраваныя на яшчэ большае ўмацаванне магутнасці совецкай дзяржавы. У рэзалюцыі, прынятай на мітынгу, гаворыцца:

— Мы клянёмся аддаць усе сваё сілы і веды, каб хутчэй аднавіць завод. Мы абавязваемся ўзнімаць прадукцыйнасць працы з дня ў дзень.

Больш 600 рабочых 4-га аднаўленчага рачнога атрада Днепра-Дзвінскага параходства сабралося на мітынг, прысвечаны рашэнням X сесіі Вярхоўнага Совета СССР. Удзельнікі мітынга з увагай слухалі кожнае слова дакладчыка тав. Вараб'ёва аб гістарычных дзяржаўных пераўтварэннях, прынятых X сесіяй Вярхоўнага Совета.

Рабочыя горача вітаюць новыя законы, бяруць абавязацельствы —працаваць яшчэ лепш, мацаваць магутнасць сваёй Радзімы.

Наша дзяржава расце і мацнее

З вялікім уздымам сустрэлі рабочыя, служачыя, інжынерна-тэхнічныя работнікі Гомельскай электрастанцыі новыя законы, прынятыя X сесіяй Вярхоўнага Совета СССР.

8 лютага адбыўся мітынг. З вялікай увагай слухалі ўдзельнікі мітынга паведамленне галоўнага інжынера электрастанцыі тав. Анісімава аб гістарычных рашэннях Вярхоўнага Совета СССР.

Першым выступіў каваль тав. Лук'яненка. Ён гаварыў аб тым, што рашэнні сесіі з'яўляюцца сведчаннем сілы і магутнасці нашай краіны, вялікай дружбы народаў Совецкага Саюза. Ён заклікаў калектыў узмацніць працу па аднаўленню станцыі.

Электратэхнік тав. Леванчонак сказаў:

— Наша дзяржава расце і мацнее. Законы, прынятыя Вярхоўным Советам,—вынік гэтага росту і магутнасці. Вялікія пераўтварэнні, якія праводзяцца, зробяць нашу краіну яшчэ больш моцнай і магутнай.

— Нямецка-фашысцкія мярзотнікі,—заявіў таварыш Дановіч,—нападаючы на нашу Радзіму, разлічвалі на непрывалаcць многанацыянальнага Совецкага Саюза. Але ў гэтым яны жорстка пралічыліся! Дружба народаў нашай дзяржавы непарушная, у ходзе вайны яна яшчэ больш умацавалася.

Усе прамовы былі поўны гордасці за Совецкую Радзіму, за мудрую сталінскую нацыянальную палітыку.

Горача ўхваліўшы законы, зацверджаныя сесіяй Вярхоўнага Совета, рабочыя і служачыя абавязаліся працаваць з удзесяцяронай энергіяй, сваёй чэснай і добрасумленнай працай дапамагаць фронту.

МАГУТНАСЦЬ СОВЕЦКАГА ЛАДУ

МІТЫНГІ РАБОТНІКАЎ СУВЯЗІ

На прадпрыемствах Гомеля прайшлі мітынгі, прысвечаныя X сесіі Вярхоўнага Совета СССР.

Сувязісты з вялікай увагай сустрэлі законы, прынятыя Вярхоўным Советам СССР. На мітынгу работнікаў абласнога ўпраўлення сувязі выступіў тав. Баравікоў.

— Вынік работы сесіі,—гаворыць ён,—яшчэ раз прадэманстраваў, якая моцная наша дзяржава, які магутны совецкі лад, якая вялікая дружба совецкіх народаў. Цалкам праваліліся разлікі ворага на раз'яднанне народаў нашай краіны, на паражэнне Чырвонай Арміі. Упэўненасць у сваёй несакрушальнай сіле дала магчымасць совецкай уладзе ажыццявіць такія вялікія дзяржаўныя пераўтварэнні ў часе Айчыннай вайны. Стварэнне саюзна-рэспубліканскіх Наркаматаў Абароны і Замежных Спраў яшчэ больш умацуе дружбу народаў Совецкага Саюза, магутнасць нашай Радзімы.

Слова бярэ тав. Хамякоў. Ён гаворыць:

— Такія вялікія поспехі Чырвонай Арміі, якія мы бачым сёння на франтах, магчымы дзякуючы адзінству працоўных і воінаў Чырвонай Арміі. Мы павінны падвоіць энергію ў працы, поўнасцю аднавіць сувязь, разбураную фашысцкімі нягоднікамі, і гэтым дапамагчы фронту.

Мітынгі адбыліся таксама на тэлеграфе, у паштовай канторы і на радыёвузле.

ВІТАЮЦЬ РАШЭННІ СЕСІІ

На прадпрыемствах Нова-Беліцы праходзяць мітынгі, прысвечаныя гістарычным рашэнням X сесіі Вярхоўнага Совета СССР.

8 лютага адбыўся мітынг рабочых запалкавага цэха камбіната «Везувій» сумесна са служачымі камбіната. Інструктар райкома партыі тав. Шаціла паведаміў сабраўшымся аб новых дзяржаўных пераўтварэннях, прынятых Вярхоўным Советам.

Удзельнікі мітынга горача вітаюць новыя законы, па якіх значна пашыраюцца правы і паўнамоцтвы саюзных рэспублік, у тым ліку і роднай Беларусі.

Комсамолка тав. Філонава ў сваім выступленні заклікала адзначыць гэту гістарычную падзею ўзняццём прадукцыйнасці працы, шырэй разгарнуць соцыялістычнае спаборніцтва.

ВЫКАНАННЕ ВЯЛІКАЙ АГУЛЬНАНАРОДНАЙ ЗАДАЧЫ

На-днях надрукавана «Справаздача Камітэта пры Соўнаркоме Саюза ССР па аднаўленню гаспадаркі ў раёнах, вызваленых ад нямецкай акупацыі». Гэта дакумент велізарнага палітычнага значэння. У строгіх лічбах справаздачы адлюстравана магутнасць нашай дзяржавы, здольнасць нашага народа ў цяжкіх умовах вайны ажыццяўляць вялікую стваральную працу.

21 жніўня 1943 года Совет Народных Камісараў СССР і Цэнтральны Камітэт ВКП(б) прынялі гістарычную пастанову **«Аб неадкладных мерах па аднаўленню гаспадаркі ў раёнах, вызваленых ад нямецкай акупацыі».**

У гэтай пастанове выказаны сталінскія бацькоўскія клопаты аб совецкіх людзях, непарушная воля і рашучасць совецкага народа ў кароткі тэрмін адрадзіць жыццё на вызваленай ад ворага зямлі.

За 4 месяцы 1943 г., якія прайшлі з дня выдання пастановы, наша дзяржава прарабіла гіганцкую работу па аднаўленню прамысловасці, транспарта і сельскай гаспадаркі.

Адно за другім уступаюць у строй прадпрыемствы. Соцыялістычны Данбас дае краіне вугаль. У Данбасе ўжо адноўлены і ўведзены ў дзеянне дзве домны.

Вялікія змены адбыліся ў сельскай гаспадарцы. У выніку праведзенай працы па звароту эвакуіраванай жывёлы, шэфскай дапамогі тылавых раёнаў і абласцей, завозу жывёлы ў парадку дзяржаўнай дапамогі і кантрактацыі жывёлы ў калгаснікаў, пацярпеўшыя ад немцаў **калгасы атрымалі на 1-е студзеня 1944 года 1.723.201 галоў жывёлы.**

Пастановай Соўнаркома Саюза ССР і ЦК ВКП(б) ад 21 жніўня 1943 года было дано заданне завезці з птушкасоўгасаў і птушкафабрык **500.000 галоў хатняй птушкі для продажу калгасам вызваленых раёнаў. Фактычна-ж паступіла курэй, качак і гусей у вызваленыя раёны 516.853.** У 4-м квартале 1943 года поўнасцю адноўлены 20 інкубатарна-птушкагадоўчых станцый. Апрача таго, заканчваецца аднаўленне і будаўніцтва яшчэ 10 інкубатарна-птушкагадоўчых станцый.

Дзяржава прадаставіла вялікія ільготы калгасам вызваленых раёнаў па пастаўках сельгаспрадуктаў, вызначыла тысячы тон насення калгасам і соўгасам.

Заданне ўрада і партыі перавыканана і па другіх паказчыках. **На 1-е студзеня адноўлена 575 машынна-трактарных станцый, 969 машынна-трактарных майстэрань, 9 рамонтных заводаў.** Вёскі, якія вярнуліся ў совецкую сям'ю дзякуючы клопатам сваёй роднай дзяржавы, зноў уступілі на шлях перадавой механізаванай сельскай гаспадаркі.

Немцы выгналі совецкіх людзей з іх родных хат. На месцы былых прыгожых вёсак яны пакінулі папялішчы, абгарэлыя коміны, пустэчы. Цяпер, дзякуючы клопатам совецкай улады, нашы людзі зноў жывуць у новых дамах, якія пабудаваны на сродкі дзяржавы. **На 1 студзеня 1944 года па 9 абласцях і краях, вызваленых ад нямецкай акупацыі, адноўлена і пабудавана 326.461 дом, куды ўселена 1.813.614 чалавек.**

Поўнасцю выканан дзяржаўны план аднаўлення разбураных вакзальных, шляхавых і жыллёвых памяшканняў на чыгунках.

Бацькоўскія клопаты праяўляе дзяржава аб дзецях абаронцаў Радзімы. Толькі ў суворaўскія ваенныя вучылішчы **прынята 4.588 дзяцей воінаў Чырвонай Арміі, партызан,** дзяцей, бацькі якіх загінулі ад рук нямецкіх акупантаў. Тысячы дзяцей прыняты ў рамясловыя вучылішчы, спецыяльныя дзіцячыя дамы.

Справаздача Камітэта—яркая дэманстрацыя таго, як пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі народ змагаецца за выкананне ўказанняў таварыша Сталіна—ліквідаваць вынікі гаспадарання немцаў у вызваленых раёнах і абласцях.

У ДАНБАС

Уся наша краіна ўдзельнічае ў аднаўленні ўсесаюзнай качагаркі—Данецкага вугальнага басейна. З розных рэспублік, абласцей і гарадоў ідуць эшалоны з абсталяваннем, лесаматэрыяламі, промтаварамі і харчаваннем. Усе сілы аддаюцца на тое, каб як мага хутчэй аднавіць Данбас.

Удзельнічае ў аднаўленні Данбаса і беларускі народ. Беларусы горача адгукнуліся на заклік працоўных нашай краіны—асабістым удзелам дапамагчы аднавіць Данбас. Асаблівай актыўнасцю ў гэтай справе вылучаецца Лоеўскі раён, Гомельскай вобласці.

Шырока разгарнуўся патрыятычны рух сярод моладзі Кармянскага, Чачэрскага, Гомельскага, Цeрахоўскага і Рэчыцкага раёнаў, Гомельскай вобласці. Моладзь гэтых раёнаў едзе ў Данбас.

Шапавалава Антаніна, Астроўская Тамара, Грамыкіна Вольга, Драбышэўская Феня, Чарнецкая Праскоўя і дзесяткі іншых едуць аднаўляць разбураны гітлераўскімі мярзотнікамі любімы Данбас.

Віннікава Людміла (Журавіцкі раён) заявіла:

— З групай сваіх падруг еду ў Данбас. Мы зробім усё, каб хутчэй аднавіць усесаюзную качагарку, каб хутчэй даць вугаль, метал, кокс нашай Радзіме.

Не ўсюды, аднак, справа абстаіць так. У некаторых раёнах імкненне моладзі паехаць у Данбас не ўзначалілі раённыя партыйныя і совецкія арганізацыі. Гэта можна сказаць пра кіраўнікоў Уваравіцкага, Добрушскага, Веткаўскага і Стрэшынскага раёнаў, Гомельскай вобласці. Гэты прабел неабходна ўлічыць. Патрыятычны ўздым нашай моладзі трэба ўзначаліць, трэба арганізаваць справу, а не спадзявацца на самацёк.

Намаганнямі ўсяго совецкага народа, усёй нашай краіны ўсесаюзная качагарка будзе адноўлена за кароткі тэрмін. Слава Данбаса зноў загрыміць па нашай любімай Радзіме.

І. ШКОЛЬНІКАЎ,
Т. ГАЛАВЕШКІН,
упаўнаважаныя Наркомбуда СССР.

Загатаўляйце вярхушкі бульбы для пасадкі

Бульба ў Беларусі з'яўляецца адной з асноўных сельскагаспадарчых культур. Пасеўная плошча бульбы ў рэспубліцы займае каля 20 процантаў ад усёй пасеўнай плошчы. У даваенны час прадукцыя бульбы толькі па пяці ўсходніх абласцях складала звыш 400 мільёнаў пудоў і, апрача харчовых мэт, служыла магутнай кармовай базай для развіцця жывёлагадоўлі і сыравіннай базай для мясцовай броварнай і крухмальна-патачнай прамысловасці.

Улічваючы такое важнае народнагаспадарчае значэнне бульбы, неабходна, каб у 1944 годзе пасадка яе ў кожным калгасе, у кожнай падсобнай гаспадарцы і на прысядзібных участках калгаснікаў, рабочых і служачых была не ніжэй даваеннага ўзроўню. Асабліва неабходна імкнуцца да пашырэння пасадкі бульбы ў прыгарадных раёнах, на калектыўных і індывідуальных гародах рабочых і служачых.

Адным з важнейшых мерапрыемстваў па падрыхтоўцы да вясенняй пасадкі бульбы з'яўляецца загатоўка добраякаснага пасадачнага матэрыялу. Для пасадкі бульбы звычайна адбіраюцца клубні сярэдняй велічыні, вагай 50—60 грамаў. Пры недахопе бульбы для пасадкі выкарыстоўваюць больш дробныя клубні вагай у 30—40 грамаў.

Добры і танны пасадачны матэрыял атрымліваецца з вярхушак, зрэзаных са здаровых клубняў харчовай бульбы. Гэты спосаб загатоўкі, рэкамендаваны акадэмікам Т. Д. Лысенка, атрымаў шырокае распаўсюджанне ў калгасах цэнтральных абласцей СССР, на Паволжы і ў іншых раёнах, прычым ураджай бульбы ад пасадкі вярхушкамі ўсюды аказаўся не ніжэй, чым ад пасадкі цэлымі клубнямі, а ва многіх выпадках і вышэй. Гэты спосаб пасадкі бульбы ва ўмовах вайны, калі ў радзе гаспадарак адчуваецца недахоп пасадачнага матэрыялу, заслугоўвае асаблівай увагі і павінен знайсці сабе шырокае месца ў кожным калгасе, падсобнай гаспадарцы, а на калектыўных і індывідуальных гародах рабочых і служачых ён павінен стаць масавым, бо пры такім спосабе пасадачнага матэрыялу патрабуецца менш і ён загатаўляецца з харчовай бульбы.

Загатоўка вярхушак бульбы па метаду Т. Д. Лысенка пачынаецца з восені і працягваецца да самай пасадкі шляхам зрэзкі вярхушак. Зрэзка вярхушак робіцца з клубняў, якія скарыстоўваюцца дома і ў сталовых для харчовых мэт. Для гэтага, калі чысцяць клубні ад кожыцы, папярэдне зразаюць з іх вярхушкі з невялікімі кусочкамі мякаці вагай у 5—15 грамаў. З аднаго цэнтнера харчовых клубняў атрымліваецца 8—10 кілограмаў вярхушак, кілограм якіх замяняе 5—7 кілограмаў цэлых клубняў.

Не трэба толькі памыляцца і замест вярхушкі не зразаць пупавіну (ніжнюю частку) клубня. Вярхушка клубня адрозніваецца ад пупавіны вялікай колькасцю добра развітых вочкаў. Таксама небходна глядзець, каб клубні, з якіх зразаюцца вярхушкі, былі-б здаровымі і непадмарожанымі. Пры зрэзцы неабходна кожную вярхушку аглядаць і, калі на мякаці яе аказваюцца цмяныя плямкі, гніль ці іншыя адзнакі хвароб, такія вярхушкі бракаваць.

Зрэзаныя вярхушкі нельга доўга трымаць у цёплым памяшканні, а неадкладна выносіць у прахладнае памяшканне, але не марознае (тэмпература павінна быць 1—2 градусы цеплыні). Каб вярхушкі лепш захоўваліся, іх папярэдне прасушваюць у памяшканні з тэмпературай каля 5 градусаў цеплыні, дзе іх рассыпаюць на рашотнай паліцы ці на мешкавіне, нацягнутай на раму, пластом у 10—15 сантыметраў і час-ад-часу перамешваюць. Прасушваць у больш цёплым памяшканні нельга—завянуць, могуць з'явіцца захворванні.

Прасушаныя вярхушкі пераносяць у памяшканне з тэмпературай 1—2 градусы цеплыні і трымаюць іх там да вясны, рассыпаўшы пластам таўшчынёй у 20—25 сантыметраў. Калі ў часе хавання некаторыя вярхушкі пачынаюць загніваць, тады ўсю партыю перабіраюць і гнілыя выкідваюць. Для лепшага доступу паветра вярхушкі раз у тыдзень перамешваюцца. Вярхушкі, зрэзаныя з клубняў у другой палове зімы, захоўваюцца горш, а таму іх пры ўкладцы на захаванне перасыпаюць пяском.

Загатоўка вярхушак бульбы павінна праводзіцца ва ўсіх калгасах і іншых гаспадарках нашай рэспубліцы. Выкарыстоўваючы вярхушкі, мы забяспечым сябе пасеўным матэрыялам важнейшай у Беларусі культуры—бульбы.

Спецыялісты сельскай гаспадаркі вызваленых раёнаў рэспублікі павінны стаць ініцыятарамі правядзення гэтага важнейшага спосабу загатоўкі пасадачнага матэрыялу бульбы. У калгасах трэба праводзіць кансультацыі.

Совецкім арганізацыям на месцах неабходна абавязаць кіраўнікоў усіх грамадскіх сталовых загатаўляць вярхушкі бульбы для сваіх падсобных гаспадарак, скарыстоўваючы для гэтай мэты ўвесь запас харчовай бульбы.

К. ХАБЕНКА,
галоўны аграном Наркамзема БССР.

Адновім мясцовую прамысловасць

У раёнах Магілёўскай, Гомельскай, Віцебскай і Палескай абласцей, вызваленых ад нямецка-фашысцкай акупацыі, прыступлена да аднаўлення прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці.

У Рэчыцкім раёне арганізаван райпромкамбінат у складзе дзесяці асобных прадпрыемстваў; у Клімавіцкім раёне—у колькасці васьмі прадпрыемстваў, у Касцюковіцкім—сямі. Створаны і працуюць промкамбінаты ў Крычаўскім, Добрушскім, Журавіцкім раёнах. У Церахоўцы ў бліжэйшы час будзе пушчан вялікі млын і пры ім лесапільны цэх. Прыступлена да абсталявання мылаварнай вытворчасці ў Нова-Беліцкім райпромкамбінаце.

Прадпрыемствы мясцовай прамысловасці побач з вытворчасцю тавараў шырокага спажывання выконваюць заказы для фронта.

Але зроблена далёка яшчэ не ўсё, што трэба і можна было зрабіць у гэтай галіне. Ва ўмовах вайны мясцовая прамысловасць павінна пашыраць сваю вытворчасць, усямерна выкарыстоўваючы мясцовую сыравіну.

Адной з важнейшых умоў хутчэйшага аднаўлення мясцовай прамысловасці з'яўляецца ўзмацненне кіраўніцтва гэтай галіной з боку выканаўчых камітэтаў абласных і раённых Советаў дэпутатаў працоўных і партыйных арганізацый. Як правіла, у тых раёнах, дзе мясцовыя арганізацыі па-сапраўднаму зацікаўлены ў аднаўленні і развіцці мясцовай прамысловасці, ажыццяўляюць паўсядзённы кантроль за дзейнасцю створаных прадпрыемстваў, дапамагаюць ім перамагаць цяжкасці, хутчэй аднаўляць вытворчасць, там справы абстаяць нядрэнна. Іменна так падыйшлі да гэтай важнай справы ў Рэчыцкім, Касцюковіцкім, Клімавіцкім, Крычаўскім і другіх раёнах.

Нажаль, рад райвыканкомаў аказвае зусім недастатковую ўвагу мясцовай прамысловасці, не займаецца ёю. Напрыклад, выканком Церахоўскага райсовета дэпутатаў працоўных да апошняга часу не аказаў практычнай дапамогі райпромкамбінату ў аднаўленні і пуску ў эксплаатацыю млына і лесапільнага цэха, адмовіў камбінату ў водпуску абаротных сродкаў. Між тым Церахоўскі млын разам з лесацэхам пры мінімальных капітальных выдаткаваннях маглі быць уведзены ў эксплаатацыю яшчэ ў снежні 1943 года.

Выканком Нова-Беліцкага райсовета дэпутатаў працоўных, маючы ўсе магчымасці значна пашырыць сталярна-мэблевую майстэрню і арганізаваць вытворчасць мыла (ёсць і абсталяванне для гэтага і памяшканне), работу райпромкамбіната па сутнасці пусціў на самацёк. Зусім недапушчальным з'яўляецца тое, што некаторыя райвыканкомы да гэтага часу не аднавілі дзейнасць райпромкамбінатаў, не заняліся пытаннем аднаўлення і арганізацыі прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці.

Усямерна разгортваць і павялічваць вытворчасць тавараў шырокага спажывання—абавязак усіх работнікаў мясцовай прамысловасці, усіх партыйных і совецкіх арганізацый. Хутчэйшае аднаўленне прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці ў вызваленых раёнах БССР і ўзмацненне выпуску рэчаў шырокага спажывання, больш поўнае задавальненне патрэб насельніцтва ўмацоўвае тыл нашай доблеснай Чырвонай Арміі, садзейнічае яе перамогам, набліжае час канчатковага разгрому гітлерызма.

А. КАРОБКА,
начальнік планавага аддзела Наркоммясцпрома БССР.

Па Совецкаму Саюзу

Гадавіна вызвалення Курска

8 лютага працоўныя Курска ўрачыста адзначылі першую гадавіну з дня вызвалення горада ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

За год напружанай аднаўленчай працы ў горадзе ўступілі ў строй 39 прадпрыемстваў рэспубліканскага і абласнога падпарадкавання і 21 прадпрыемства промкааперацыі. Прамысловасць горада перавыканала вытворчы план 1943 года.

У горадзе пабудаваны тэлефонная станцыя на 600 нумараў і радыёвузел на 6.000 кропак. Адкрыта 65 сталовых, 60 магазінаў, 46 медыцынскіх устаноў і 22 школы, у якіх навучаецца звыш 10.000 дзяцей, працуюць тры тэхнікумы, педагагічны і настаўніцкі інстытуты.

За год у Курску адноўлена 1.724 дамы на 69.316 квадратных метраў жыллёвай плошчы. У гэтыя дамы ўселена 11.078 чалавек. Закончана будаўніцтва гасцініцы на 200 месц. На-днях уступілі ў строй два жылыя дамы і дзіцячая больніца, адноўлена 89 кілометраў вадаправоднай сеткі.

Сталінград аднаўляецца

Ажывае, уступае ў строй прамысловасць Сталінграда. Ужо даюць прадукцыю многія цэхі металургічнага завода «Чырвоны Окцябр» і Трактарнага завода. Растуць цэхі завода «Барыкады», заводаў імені Куйбышэва, імені Ермана, імені Сако і Ванцэці, гідролізнага, метызнага і дзесяткаў другіх. Ужо некалькі месяцаў падрад фронт атрымлівае з Сталінграда грозную баявую прадукцыю з надпісам «Адказ Сталінграда».

За год напружанай працы ў горадзе пабудавана і адноўлена звыш 11.000 жылых дамоў, 45 школ, 70 дзіцячых садоў, 13 больніц, 12 амбулаторый, медыцынскі інстытут, 5 кінотэатраў, 116 магазінаў, 119 сталовых і г. д. Пушчана першая чарга гарадскога трамвая, рэгулярна курсіруюць прыгарадныя паязды і аўтобусы. Працуюць пошта і тэлеграф, усе гарадскія раёны радыёфікаваны і электрыфікаваны.

Патрыятычны ўчынак

Рабочы Харцызскага завода бацька франтавіка М. М. Ганчарэнка заклікаў сваіх землякоў да пабудовы ў знак удзячнасці Чырвонай Арміі эскадрыллі самалётаў імені вызвалення Данбаса. Тав. Ганчарэнка ўнёс у фонд будаўніцтва эскадрыллі 100.000 рублёў са сваіх асабістых зберажэнняў.

Клопаты аб дзецях франтавікоў

НОВАСІБІРСК. За час вайны працоўныя горада ўсынавілі і ўзялі пад сваю апеку 3.870 дзяцей-сірот. Больш 4.000 дзяцей змешчаны ў дзіцячыя дамы. Каля 4.000 падлеткаў атрымалі кваліфікацыю і працуюць на фабрыках і заводах горада. У трох дзіцячых сталовых харчуюцца 8.900 дзяцей франтавікоў.

Веснавая сяўба ва Узбекістане

ТАШКЕНТ. Выкарыстоўваючы сухое яснае надвор'е, калгасы Узбекістана пачалі веснавую сяўбу зернавых. У Замінскім раёне яравымі культурамі засеяна звыш 2.000 гектараў. Сяўба ідзе таксама ў Хатырчынскім, Джызакскім, Нарпайскім раёнах. Калгасы Самаркандскай вобласці засеялі больш 6.000 гектараў зернавых. Па рэспубліцы плошча яравых пасеваў ужо дасягнула 30.000 гектараў.

Міжнародная інфармацыя

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў ІТАЛІІ

ЛОНДАН, 8 лютага. (ТАСС). Галоўная стаўка войск саюзнікаў у Італіі паведамляе, што часці амерыканскай 5-й арміі працягвалі свае атакі супроць Касіно. У раёне Анцыо 5-я армія ўмацоўвала свае пазіцыі. На фронце англійскай 8-й арміі адзначалася актыўнасць разведчых часцей.

Авіяцыя саюзнікаў працягвала налёты на варожыя ваенныя аб'екты і войскі. На працягу дня знішчана 24 варожыя самалёты і 2 планеры.

Баі ў Югаславіі

ЖЭНЕВА, 8 лютага. (ТАСС). Па вестках, атрыманых з Югаславіі, часці народна-вызваленчай арміі зноў занялі гарады Крэшава і Фойніца ў Цэнтральнай Босніі. У горскім Котары часці народна-вызваленчай арміі вядуць паспяховыя наступальныя аперацыі супроць непрыяцеля. У Істрыі партызаны зрабілі рад паспяховых нападаў на германскія калоны, якія прасоўваліся па дарозе Фіуме—Трыест.

Ва Ўсходняй Босніі ідуць баі па ўчастку фронта Гараждэ і Рагаціца, куды немцы падкідваюць падмацаванні. Працягваюцца ўпартыя баі па ўчастку фронта Гацко—Навесіне і ў Ліке. Адзін з партызанскіх атрадаў знішчыў варожы поезд і разбурыў у адным месцы чыгуначную лінію Сараева—Мостар.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

АДРАС РЭДАКЦЫІ: гор. Гомель, вул. Вароўскага, 10.